

PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

VYMAHATELNOST PRÁVA

*Snímky slouží k orientaci posluchačů přednášek
a k činění si poznámek.
Nenahrazují přednášky, učebnice ani cvičebnice.*

verze 1.1 (2007)

© Ivo Telec, 2006

2

TEMATICKÝ OBSAH

1. Účel, zásady, zdroje a způsoby vymahatelnosti práva
2. Deliktní právo duševního vlastnictví
3. Druhy, výše a souběhy nároků
4. Aktivní věcná legitimace
5. Předběžné otázky, předběžná opatření a zajištění důkazů; důkazy
6. Celní a obchodní zásahy
7. Kolektivní vyjednávání
8. Mediace, narovnání, smír, arbitráž
9. Soudní příslušnost a procesní zastoupení
10. Sporné procesy správní
11. Patentoví zástupci
12. Exekuce
13. Náhrada nákladů vymáhání práva

3

1. ČÁST

VŠEOBECNĚ A O DELIKTECH

4

ÚČEL

- ✓ Podpora inovací, tvořivosti a investic
- ✓ Rozvoj zaměstnanosti a zvýšení konkurenceschopnosti
- ✓ Úcta k právu bližního

5

Z DĚJIN

- 1898** zřízení patentního soudu v Rakousku-Uhersku vč. českých zemí
- 1952** zrušení čs. patentního soudu
- 1972** čs. vyhláška o smírčím řízení ve sporech o odměny z vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů
- 1994** Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví
- 1994** nařízení Rady ES o celních opatřeních proti padělkům a napodobeninám
- 1999** čes. zákon o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího práva duševního vlastnictví
- 2000** novela čes. zákona o ochraně spotřebitele

6

- 2003** nařízení Rady ES o celních opatřeních proti podezřelému zboží
- 2004** směrnice ES o dodržování práv duševního vlastnictví
- 2004** nařízení Komise o pravidlech domény .eu
- 2006** čes. zákon o vymahatelnosti práv z průmyslového vlastnictví
novela čes. autorského zákona

7

ZÁSADY

1. spravedlivost
 2. nestrannost
 3. zákaz nadměrné složitosti
 4. zákaz nadměrné nákladnosti
 5. rozumné lhůty
 6. zákaz bezdůvodných zdržení
 7. účinnost
 8. přiměřenost
 9. odstrašujícínost
 10. nepřekážení obchodu po právu
 11. záruka před zneužitím
 12. soudní nebo alternativní řešení sporů (ADR)
- srv. procesní zásady obecně a zásadu smluvní volnosti*

8

ZDROJE PRÁVA

■ Psané zdroje

1. **Mezinárodní**
 - i. Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) (č. 191/95 Sb.)
2. **Komunitární**
 - i. nařízení Rady č. 1383/2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo
 - ii. prováděcí nařízení Komise č. 1891/2004

9

- iii. směrnice EP a Rady č. 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví
- iv. nařízení Komise č. 874/2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce domény .eu a zásady, jimiž se řídí registrace

10

3. Vnitrostátní české

- i. z. č. 191/99 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů
- ii. autorský zákon č. 121/00 Sb.
- iii. z. č. 221/06 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví

11

- iv. trestní zákon č. 140/64 Sb. ☹
- v. zák. č. 200/90 Sb., o přestupcích ☹
- vi. o. s. ř., spr. ř., s. ř. s., tr. ř.

12

4. **Úředně, např. státem, nepsané**
 - i. ekvita, zásady spravedlnosti, *natural justice*
 - ii. *lex mercatoria*
 - iii. zásady mezinárodních obchodních smluv (UNIDROIT 1994, 2004)
 - iv. zásady evropského smluvního práva
 - v. jednotný postup řešení sporů ve věci doménových jmen (UDRP), (ICANN 1999)
 - vi. pravidla pro řešení sporů o domény .eu (2005)
 - vii. doplňující pravidla ADR (RS při HK ČR a AK ČR 2005)

13

ZPŮSOBY

VYMAHATELNOSTI PRÁVA

- **Vlastní mocí** (svépomocí)
 1. **vlastní ochrana** práva před **bezprostředně hrozícím** zásahem přiměřeně **odvracejícím** způsobem § 6 o. z.
 2. **vlastní zakročení k odvrácení hrozící škody**, způsobem přiměřeným okolnostem ohrožení § 417/1 o. z.
 3. **nutná obrana** proti **hrozícímu** nebo **trvajícím** útoku, přiměřená povaze a nebezpečnosti útoku § 417/2 o. z.

14

- **Soudní, nebo rozhodčí mocí**
 1. **Soud** k ochraně subjektivního práva
 2. **Rozhodčí soud** nebo **rozhodce ad hoc** v majetkovém sporu (o majetkové právo)

15

- **Správní mocí**
 1. ÚPV ve sporném řízení
 2. celní úřad před padělky
 3. Česká obchodní inspekce před padělky
 4. Státní zemědělská a potravinářská inspekce nebo Státní veterinární správa kontrola specifikace označení původu
 5. pověřený **obecní úřad** obce s rozšířenou působností k ochraně **pokojného** stavu pokojný stav ✗ právní stav § 5 o. z.

16

NEPROMLČITELNOST PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ ⚡

- **Zákaz promlčení práva vlastnického** vč. práva duševního vlastnictví
 - ✗ **promlčení jiných majetkových práv**, např. *pohledávky na zaplacení ceny licence, pohledávky na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení, k námitce dlužníka*

17

DELIKTY NA PRÁVECH DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Právní delikty**
 1. **soukromoprávní**
např. užití díla způsobem snižujícím jeho hodnotu § 11/3 a. z.
 2. **veřejnoprávní**
 - a. přestupek nebo jiný **správní delikt**
 - b. trestný čin, např. *porušování průmyslových práv* § 151 tr. z.

18

SOUKROMOPRÁVNĚ POSTIŽITELNÉ DELIKTY

- Např. **delikty proti autorskému zákonu**
- 1. užití pravojmenného díla bez uvedení jména autora § 11/2 a. z.
- 2. užití díla způsobem zasahujícím do práva na televizní vysílání díla § 12/4/f/2 a. z.
- 3. obcházení technických prostředků ochrany práv § 43/1 a. z.
- 4. nakládání s nekalými pomůckami nebo službami § 43/2 a. z.
- 5. zásah proti elektronické informaci o správě práv § 44 a. z.

19

SOUDNĚ TRESTNÉ DELIKTY

- **Trestné činy**
- 1. porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu § 150 tr. z.
- 2. porušování průmyslových práv § 151 tr. z.
- 3. porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi § 152 tr. z.
- 4. nekalá soutěž § 149 tr. z.

20

SPRÁVNĚ TRESTNÉ DELIKTY

- **Přestupky a jiné správní delikty**
- 1. přestupky na úseku porušování průmyslových práv a porušování práv k obchodní firmě § 33 přest. z.
- 2. přestupy a jiné správní delikty proti autorskému zákonu § 105a - 105c a. z.
- 3. přestupky a jiné správní delikty u zboží porušujícího práva duševního vlastnictví § 15 - 28a z. č. 191/99 Sb.

21

ŽIVNOSTENSKO SPRÁVNÍ POSTIH

- **Správní delikt závažného porušení podmínek živnostenského podnikání**
např. porušení zákazu zasahovat do cizích práv duševního vlastnictví nebo zákazu nekalé soutěže podle zvláštních zákonů
- ↓
- **ŽÚ:** zrušení nebo pozastavení živnostenského podnikání, pokuta

22

DELIKTNÍ ZÁVAZEK

- **Soukromoprávní delikt na právech duševního vlastnictví skutkem:**
- 1. ohrožení nebo porušení práva
- 2. způsobení nemajetkové újmy
- 3. způsobení škody na majetku
- 4. bezdůvodného obohacení
- 5. jinak (jinou v zákoně uvedenou skutečností)
- ☛ deliktní **závazek** deliktního dlužníka
např. závazek zdržet se rozhlasového vysílání díla nebo používání výrobního postupu, dát věřiteli zadosť za nemajetkovou újmu

23

ODPOVĚDNOST ZA DELIKT

- **Soukromoprávní delikty na právech duševního vlastnictví**
 - ☛ soukromoprávní **odpovědnost** za objektivní **následek** činu **bez** ohledu na zavinění (odpovědnost za protiprávní stav)
- **Veřejnoprávní delikty všeobecně**
 - ☛ soudně nebo správně trestní **odpovědnost** za **zaviněný** čin v **úmyslu** přímém nebo nepřímém či v **nedbalosti** vědomé nebo nevědomé

24

2. ČÁST

NÁROKY

25

NÁROK VĚŘITELE

- **Nárok = vybavení subjektivního práva**
- ✓ **vymahatelnost** subjektivního soukromého práva (oprávnění) k duševnímu vlastnictví soudem
- ✓ **žalobní nárok** (žalovatelnost práva)

- **Uplatnění nároku k vymožení práva**
 - ✗ ohrožitel nebo porušitel práva

26

DRUHÝ NÁROKŮ

1. **Nároky z občanského práva**
 - i. **zakročovací** (preventivní) proti hrozící škodě
 - ii. **nahrazovací** (reparační) u již způsobené škody
 - iii. **vydávací** u vzniklého bezdůvodného obohacení (kondikční)

27

2. **Nároky ze zvláštních práv duševního vlastnictví** (KS)
 - i. **informační** o původu zboží a totožnosti osob, *např. vůči účastníkům řetězce*
 - ii. **zdržovací** (zakazovací), negatorní, u zákazu rušební činnosti, *např. neoprávněného prodeje pirátského zboží*

28

- iii. **odstraňovací** (obnovovací), restituční, u odstranění protiprávního (závadného) stavu, (obnovení) právního stavu před zásahem
 - a. **stažením** zboží nebo nástrojů, *např. skoupením z trhu*
 - b. **trvalým odstraněním** nebo zničením rušebních předmětů, *např. skartací*

29

- ☛ **odstraňovací příkazy:**
 1. přiměřenost závažnosti porušení
 2. přihlédnutí k zájmům třetích osob
 - a. spotřebitelů
 - b. osob v dobré víře
 - c. jiných osob

✗ **tvrdost** (*hardship*)

30

- iv. **zadostiučňovací**, satisfakční, za způsobenou **nemajetkovou** újmu; dát zadost:
 - a. **morálně**, např. soukromou nebo veřejnou omluvou
 - b. **peněžně**

31

- v. **zakazovací** u služby, kterou využívají třetí osoby k ohrožování nebo porušování práva
- vi. **zveřejňovací** ohledně **rozsudku** dle práva přiznaného soudem úspěšné straně v rozsahu, formě a způsobu zveřejnění

32

- vii. **odebrací**
 - viii. **převodní**
- u doménových jmen .eu (nař. 874/04)

- ✓ **×** **spekulativní a zneužívající** registrace **bez přednostního práva** či oprávněného zájmu k přednostnímu označení, *např. k ochranné známce, názvu obce*
- ✓ **bez dobré víry**, *např. prodejní spekulací vlastníku ochranné známky, přilákáním, narušením profesionální činnosti aj.*

33

- ix. **určovací** (uznávací) *srv. a. z.*, uznání práva předchozího uživatele v právech průmyslových = **hmotněprávní nárok z práva**

- ✓ **×** **určovací** (zjišťovací) **žaloba** jen při prokázání naléhavého právního zájmu o. s. ř.

34

VÝŠE PENĚŽITÝCH NÁROKŮ

- **Skutečná výše**
 - 1. náhrada škody
 - 2. bezdůvodné obohacení
 - ✓ **×** dle a. z. výše dvojnásobná
 - 3. peněžní zadostiučňování
- **Paušální částka** za 1. - 3. na návrh
 - a. **nezaviněný** zásah nejméně ve výši obvyklé ceny licence v době zásahu
 - b. **zaviněný** zásah nejméně dvojnásobek

z. č. 221/06 Sb.

HLEDISKA VÝŠE NÁROKŮ

- 1. **Hospodářská**
 - a. nežádoucí hospodářské důsledky zásahu
 - b. utpení ztráty zisku
 - c. neoprávněné zisky zasahovatele
 - d. jiná hospodářská hlediska, *např. propouštění zaměstnanců v důsledku ztráty odbytu*
- 2. **Jiná hlediska**
 - a. morální újma, *např. na profesní pověsti*
 - b. jiné hledisko, *např. zmařené očekávání*

36

- **Odstrašující prostředek odškodnění** proti dalšímu porušení práva

čl. 14/2 Smlouvy SODV o právu autorském (č. 33/02 Sb. m. s.)

- účinná žaloba vč. urychlených nápravných opatření k zabránění porušení práva

37

Nepoměrné obtíže se zjištěním výše nároku nebo nezjistitelná výše nároku

úvaha soudu o určení výše nároku (arbitrární určení výše)

§ 136 o. s. ř.

38

SATISFAKČNÍ OKOLNOSTI

■ Okolnosti zásahu

1. právní
2. skutkové
 - a. polehčující
 - b. přitěžující, např. úmyslné zavinění, zavrženíhodný způsob provedení, zneužití odbornosti, značný rozsah množstevní, časový nebo územní aj.

39

JUDIKATURA 1

Soud musí dbát, aby se postiženému žalobci dostalo pouze přiměřeného zadostiučinění a aby nedošlo ke zatížení žalovaného neúměrnými povinnostmi, které již neslouží k zákonem sledovanému přiměřenému zadostiučinění, nýbrž k odvetě či dokonce šikaně odpovědné osoby.

MS v Praze 7 C 138/89, Intel. vlast. a hosp. sout. 1996/1.

40

JUDIKATURA 2

Poskytnutí zadostiučinění v peněžité částce nepřichází v úvahu při každém porušení autorského práva, ale jen za splnění podmínek, že újma nemajetkové povahy, vzniklá porušením, je závažná a že jiné prostředky autorskoprávní ochrany nejsou k jejímu odčinění postačující.

MS v Praze 7 C 138/89, Intel. vlast. a hosp. sout. 1996/1.

41

Souběhy nároků

- **Nároky z různých souběžných soukromých práv** např. z práva autorského a známkového, z práva osobnostního a firemního

- **Jednočinný souběh** (*uno acto*)
jedním skutkem zásah do více práv
 - ☛ **více soukromo- nebo veřejnoprávních deliktů** např. soukromoprávní delikt porušení práva autorského a přešůpek podle a. z.

42

PŘÍKLAD: HOLAHEJ® vs. HOLAHEJ.CZ

■ Právně závadný stav

➤ v centrálním registru doménových jmen v doméně nejvyšší úrovně .cz, spravované (...), v síti elektronických komunikací je ve prospěch držitele (...) zaregistrováno doménové jméno *holahej.cz*, jehož **obsahem** je slovní ochranná známka HOLAHEJ®, zapsaná v rejstříku ochranných známek, vedeném ÚPV, pro třetí osobu.

43

Držitel doménového jména *holahej.cz* je **používá** ve své elektronické adrese, znějící *http://www.holahej.cz*, **pod níž veřejně nabízí shodné obchodní služby**, pro něž je chráněna ochranná známka HOLAHEJ® třetí osoby, která ji **chce** používat v adrese **svého** portálu obsahujícího její nabídku **shodných** služeb, **pro něž je její** známka chráněna, což ale nelze provést z důvodu technické jedinečnosti každé elektronické adresy.

44

NÁROK ZDRŽOVACÍ

1. **První žalovaný** [= *protiprávní spekulant*] je **povinen se zdržet užívání** doménového jména *holahej.cz* v **elektronické adrese** *http://www.holahej.cz* v síti elektronických komunikací, pod níž veřejně nabízí **služby**, pro **něž** je ve třídě (...) mezinárodního třídění výrobků a služeb na účely známek **zapsána ochranná známka** č. (...) v rejstříku ochranných známek, vedeném Úřadem průmyslového vlastnictví.

45

NÁROK ODSTRAŇOVACÍ

2. **Druhý žalovaný** [= *správce databáze doménových jmen*] je **povinen odstranit závadný stav tím**, že zaregistruje **změnu držitele** doménového jména *holahej.cz* v centrálním registru doménových jmen domény nejvyšší úrovně .cz v síti elektronických komunikací **tak**, že jako **držitele** tohoto doménového jména zaregistruje **žalobce namísto** prvního žalovaného [= *protiprávního spekulant*].

46

a to **vše** do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

3. **První a druhý žalovaný** jsou **povinni společně a nerozdílně** v téže lhůtě **nahradiť** žalobci **náklady řízení** ve výši (...) Kč na účet advokáta / patentového zástupce (...).

47

AKTIVNÍ VĚCNÁ LEGITIMACE V SOUKROMÉM ZÁJMU

1. **vlastník práva**
 - a. původní, *např. autor nebo vynálezce*
 - b. odvozený, *např. dědic*
2. **vykonavatel práva**, *např. kolektivní správce práva, zaměstnavatel, komisionář*
3. **licencionář** (nabyvatel licence)

48

- **Aktivní věcná legitimace nabyvatele licence k průmyslovému vlastnictví**
 - a. **se souhlasem** vlastníka práva
 - b. **bez souhlasu** vlastníka práva při nezahájení řízení vlastníkem do 1 měs. od oznámení nabyvatelem licence

49

AKTIVNÍ VĚCNÁ LEGITIMACE V OBECNÉM ZÁJMU

1. **osoba blízká** autorovi nebo výkonnému umělci při ochraně posmrtného užití
2. **kolektivní správce** majetkových práv autorských nebo práv souvisejících při ochraně posmrtného užití
3. **spolek** sdružující autory nebo výkonné umělce při ochraně posmrtného užití

50

4. **profesní organizace ochrany práv průmyslového vlastnictví**
5. **právnícká osoba** hájící zájmy **soutěžitelů** nebo **spotřebitelů** ve věci nekalé soutěže
6. Spolek *Český olympijský výbor* ve věci práva na náhradu škody neoprávněným užitím olympijských symbolik

51

52

3. ČÁST

PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ A ZAJIŠTĚNÍ DŮKAZU

53

PŘEDBĚŽNÁ OTÁZKA

- **Zodpovězení předběžné otázky**
 1. **právní**, např. *zda platí licenční smlouva, zda je určité dílo dílem uměleckým*
 2. **skutkové**, např. *kdo, kdy a jak zasáhl do práva k užitnému vzoru*

54

PŘEDBĚŽNÉ OPATŘENÍ

- **Před zahájením řízení nebo v průběhu**
 1. nutnost zatímní úpravy poměrů,
např. při hrozbě narůstání újmy
 2. ohrožení exekuce, *např. zašantročením majetku*
- **Povinnost i třetí osobě**

55

- **Druhý účastník** je povinen např.
 1. zdržet se přípravy výroby (...)
 2. složit zboží (...) do úschovy u soudu
- **Možná jistota k zajištění náhrady újmy:**
100 000 Kč;
obecně 50 000, 100 000 Kč v obchodních věcech
- ✗ soudní poplatek za návrh 500 Kč

56

- **Rozhodnutí bezodkladně,**
není-li nebezpečí z prodlení, tak do 7 dnů od doručení návrhu
- **Vykonatelné doručením**
 - ✗ trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí ☹

57

ZAJIŠTĚNÍ DŮKAZU

1. **Svépomocí**
 - a. **technickou chybou** v nadbytečných prvcích
 - b. **neotevřeným** cenným psaním nebo doporučenou zásilkou, obsahující dílo, **na vlastní adresu**
 - c. **vydáním** díla **vlastním nákladem** alespoň v počtu veřejnoprávně povinných výtisků a jejich **odevzdáním** veřejným knihovnám
 - d. **přidělením** ISBN nebo ISMN od NK ČR či ISSN od Tech. knih. NK ČR a **uvedením** na výtiscích
 - e. **zveřejněním** díla v portálu v síti elektronických komunikací na **vlastní náklad**, a to i **krátkodobě**

58

- f. **depozity** (úschovami)
- i. **soukromoprávně**, *např. úschovou u spolku Díla*
- ii. **veřejnoprávně**
 - ✓ úschova u **notáře** za účelem vydání **sám sobě**
 - ✓ úschova u **soudu v souvislosti** s trestním nebo jiným řízením, *např. správním řízením před ÚPV*
 - ✗ soluční úschova soudní v nesporném řízení civilním za účelem **splnění závazku**
- g. **svědecky** aj.

59

2. **Notářským nebo exekutorským zápisem**
 - ✓ **úřední osvědčení skutkového děje nebo stavu věci**
např. nabízení zboží v obchodě, nabízení obsahu internetových stránek v místě a čase, poškození prototypu výrobku
 - ✓ **veřejná listina**
 - ☛ vyvrátitelná domněnka pravdivosti obsahu
 - ☛ trestný čin padělání nebo pozměňování veřejné listiny

60

3. Soudem před zahájením procesu o věci samé

- ☛ obava z nemožnosti pozdějšího provedení důkazu nebo z velkých obtíží

např. ustanovením znalce, uložení povinnosti někomu, aby např. vpustil znalce do závodu

61

SOUDNÍ ZNALCI

- **Soudně správní třídění oborů a odvětví**, popř. i specializací, *např.*
 1. patenty a vynálezy
 2. školství a kultura, odvětví umění, *např. literární nebo hudební*, odvětví estrády a varieté
 3. ekonomika, odvětví ceny a odhady, specializace oceňování nehmotného majetku

62

■ Znalci zapsaní ve veřejnoprávním seznamu znalců

- ✓ ústřední seznam znalců MS
- ✓ krajské seznamy znalců KS
- ☛ úřední výpis ze seznamu znalců
- **Znalci soudem ustanovení ad hoc**

63

ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ

- **Poznatek**, *např. o výši obvyklé ceny na trhu služeb*
↑
- **Ekonomický výzkum**, *např. obvyklé ceny patentové licence na trhu služeb v místě a čase, modelování přiměřenosti odměny za licenci k provozování hudebního díla na trhu služeb v místě a čase*
- **Odborník** = vždy člověk; i zaměstnanec autor odborného vyjádření (autorského díla)

64

NOTORIETY

- **Skutečnosti obecně známé, které netřeba dokazovat** § 121 o. s. ř.
 - a. **přírodní**, *např. střídání ročních období, tma v noci*
 - b. **společenské**, *např. všeobecná známost konkrétní známky*
 - ✗ správní a trestní proces

65

OHLEDÁNÍ VZORKU

- **Nevyratitelná domněnka důkazu**
ohledání přiměřeného vzorku zboží porušujícího právo duševního vlastnictví
např. vzorku zvukových nosičů
↓
důkaz vůči veškerému zboží v civilním procesu

66

DŮKAZ OPAKU

- **Legální domněnka**, např. *objektivní průmyslové využitelnosti přihlašovaneho vynálezu* § 26/3 z. vyn.

✗ vyloučení tohoto předpokladu
až důkazem opaku
v průběhu přihlašovacího řízení

srv. domněnku diskriminace v o. s. ř.

67

- **Vyvratitelná zákonná domněnka**

1. autorství
2. původcovství apod.

osoby uvedené na díle
osoby zapsané v rejstříku správce práv

✗ důkaz opaku

68

ODSTRANĚNÍ PRŮTAHŮ ŘÍZENÍ

- **Stížnost na průtahy soudního řízení**
↓
- **Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu** u dotčeného soudu z. č. 6/02 Sb.
- **Rozhodne soud vyššího stupně**
do 20 pracovních dnů
- **Náklady řízení nese stát** při oprávněnosti
- **Nepřípustné** opravné prostředky

69

4. ČÁST

PRÁVO
PROTI OBCHODŮM S PADĚLKÝ

70

ZBOŽÍ PORUŠUJÍCÍ PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

1. padělek ochranné známky®
2. nedovolená napodobenina předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským
3. jinak **právně** vadné
 - ✗ patent, dodatkové ochranné osvědčení k patentu, užžitný vzor, označení původu nebo zeměpisné označení

71

KONTROLA OBCHODU

- **Kontrolní správní úřad ČOI**
 - ✓ právo na předložení dokumentace práva
- **Dokumentace práva** duševního vlastnictví
 1. pravdivá
 2. přesná
 3. úplná
 4. platná
 - ✗ **škoda** kontrolovanému rozhodnutím
 - **odpovědnost vlastníka práva**

72

- **Jistota (kauce) podněcovatele kontroly** na úhradu kontrolních nákladů pro případ neoprávněnosti podnětu
- **Výše** stanovena vedoucím dozorového orgánu dle nákladů
 - ✗ nesložení jistoty do 15 dnů od doručení podnětu
 - ☛ bez povinnosti prošetřit podnět

73

KONTROLA SPECIFIKACE

- **Označení původu nebo zeměpisné označení** zemědělských výrobků nebo potravin dle vyhl. seznamu
- ✓ specifikace **charakteristických vlastností** a vymezení **zvláštnosti** zeměpisného prostředí dle nálezů SZPI v Brně nebo SVS v Praze
- **Právo každého** na závazný nález, posudek nebo osvědčení
 - ☛ pro výkon nebo **obranu práva**

74

CELNÍ ZÁSAH

- **Podezřelé zboží**
 1. výrobou
 2. úpravouporušeno právo duševního vlastnictví
- **Celní úřad:**
 1. odhalení podezřelého zboží
 2. zajištění
 3. zničení
 4. vyřazení z obchodování
 5. pokutování, propadnutí nebo zabránění

75

- **Žádost o celní zásah** na tiskopisu
- ČR Hradec Králové: **rozhodnutí o schválení žádosti**
- **Sdělení CÚ totožnosti** osob a zboží
 - ☛ **žaloba vlastníka práva na určení**, zda jde o zboží, jehož výrobou nebo úpravou bylo porušeno právo duševního vlastnictví (KS)

76

- **Určovací rozsudek** s možností pouhého odstranění ochranných známek®
- **Rozhodnutí o propadnutí** nebo zabránění padělků
 - ✗ možný bezúplatný převod pro humanitární účely
- **Zvlášť' celní režim** podle a. z.

77

5. ČÁST

ŘEŠENÍ SPORŮ

78

KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ

- **Korporace** = svazky osob, *fascēs*
- 1. **dobrovolné**, např. *spolky kolektivně spravující majetková práva autorská nebo práva související, spolky uživatelů děl, kupř. pořadatelů veřejných hudebních produkcí, aj.*
- 2. **nucené**, např. *Komora patentových zástupců ČR, akademické obce aj.*

79

1. korporace **kolektivních správců práv**
X
 2. korporace **uživatelů** statků (profesní sdružení)
 1. korporace **zaměstnanců** (odbory)
např. akademických nebo výzkumných pracovníků
X
 2. korporace **zaměstnavatelů**
- ☛ **vyrovnání oprávněných** majetkových zájmů
 - ☛ **řešení střetu práv**

80

- **Sjednávání licenčních smluv** dle a. z.
 1. kolektivních
 2. jednotlivých hromadnýchs možnou účastí **zprostředkovatele ad hoc**
 - ☛ svéprávný zletilý **nezávislý odborník** jmenovaný MK
- **Mediační pravidla** § 102 a. z.

81

- **Předložení věci kteroukoli stranou**
 1. stav jednání
 2. vlastní návrh předkladatele
 3. stanovisko druhé smluvní strany
- **Zprostředkovatel**
 1. nápomocen jednání nebo
 2. vlastní návrh do 30 dnů
 - X námitky do 30 dnů
 - X X domněnka přijetí návrhu

82

- **Zvláštní zákonné zastoupení** při kolektivním vyjednávání § 9/2f knih. z. 257/01 Sb.
- **NK ČR** zákonný zástupce veřejných knihoven **veřejnoprávní soustavy** knihoven při jednání ve věci úhrady odměn za užití chráněných předmětů dle a. z.
 - X kolektivní správci majetkových autorských práv

83

MEDIACE

- **Účelem usnadnění sjednávání smluv** = rozumné **uspořádání poměrů**
 - ☛ **zprostředkovatelé** (prostředníci)
- 1. kolektivních licenčních smluv podle a. z. *srv. v právu pracovním*
- 2. jednotlivých licenčních smluv hromadných podle a. z.
- **Zvláštní kontraktace** přes prostředníka
- **Nezávislí odborníci** jmenovaní MK
- **Seznam zprostředkovatelů**

84

NAROVNÁNÍ A SMÍR

- **Narovnání** § 585 o. z.
= dohoda o nahrazení sporných nebo pochybných práv;
dosavadní závazek **zaniká** a je **nahrazen** nově sjednaným závazkem
- **Soudem asistovaný smír** znesvářených stran
- 1. **prétorský smír** v **předběžném** soudním procesu smířčím **před** zahájením procesu ve věci
- 2. **smír v průběhu** procesu ve věci

85

- ☛ **smír = hmotněprávní smířčí dohoda** schválená pravomocným a vykonatelným usnesením soudu ☺
- ✗ do 3 let **návrh na zrušení** usnesení o schválení smíru pro neplatnost smíru s hmotným právem ☹

86

ARBITRÁŽ

- **Rozhodčí a mediační středisko WIPO** v Ženevě součást Mezinárodního úřadu duševního vlastnictví WIPO
- **Rozhodčí soud při HK ČR a AK ČR** v Praze
 - ✓ rozhodčí středisko řešení sporů týkajících se doménových jmen .eu
 - ✓ majetkové spory ve věci doménových jmen .cz
- [Zvláštní rozhodčí soudy, *např. burzovní*]
- **Rozhodce ad hoc**

87

- **Úmluva o řešení sporů z investic mezi státy a občany druhých států** (1965) (č. 420/92 Sb.)
 - ✓ správce úmluvy *Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj*
 - ✓ **Mezinárodní středisko pro řešení sporů z investic (ICSID)** ve Washingtonu člen skupiny *Světové banky (WB)*

88

- **Nepsané hmotněprávní nebo procesněprávní normy**
 - ☛ vyloučení státního nebo mezistátního práva svobodnou vůlí stran
 - ☛ pouze shoda se státním právem
- „*One right answer*“ = **stejný právní závěr**: „platí, nebo ne, dluží, nebo ne“

89

ZVLÁŠTNÍ ARBITRÁŽ O DOMÉNOVÁ JMÉNA .EU

- **Zdrojem hmotného a procesního práva** nař. 874/04
- **Nároky postiženého**
 1. odebrací
 2. převodní
 3. jiné nároky dle rozhodčí smlouvy nebo u soudu *např. zadostiučňovací, nahrazovací*
- **Nucené rozhodčí řízení** pro strany
 1. správce rejstříku EURID vzw/asbl v Bruselu
 2. držitel doménového jména .eu
 - ☛ do 30 od oznámení výsledku arbitráže lze **žalobu** k soudu
 - ☛ **jiné** žalobní nároky (viz ↑) přímo u soudu

90

- **Lhůta k nálezu** do 30 dnů
- **Rozhodci RS** při HK ČR a AK ČR v Praze bez přezkoumávání rozhodnutí jinými rozhodci

91

SPORNÉ PROCESY SPRÁVNÍ

- **Před ÚPV, MZ, ÚKZÚZ**
- 1. **námitkové**® X připomínky
- 2. **zrušovací**, výmazové, odnímací, zneplatňovací s kaucí 2 500 na náklady řízení
- 3. **nuceně licenční**
- 4. **opravné** (rozkladové, odvolací)

92

5. **určovací** → rozhodnutí o **výkladu** znění patentových apod. nároků, zda určité technické řešení spadá do rozsahu ochrany
- X **civilní proces** o žalobě na určení **práva** s prokázáním naléhavého právního zájmu

93

ZVEŘEJŇOVÁNÍ ROZHODNUTÍ

- **Věstník ÚPV** rozhodnutí zásadní povahy (vybraná)
- **Sbírka rozhodnutí NSS** (vybraná) elektronické zveřejňování rozhodnutí
- **Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek NS** (vybraná) elektronické zveřejňování rozhodnutí

94

VĚCNÁ PŘÍSLUŠNOST SOUDU

- **KS v civilních věcech**
 1. práva podle a. z. a na vydání souvisejícího bezdůvodného obohacení a na náhradu souvisejícího ušlého zisku
 2. ochrana osobnosti
- **KS v obchodních věcech**
 1. průmyslová práva a na vydání souvisejícího bezdůvodného obohacení a na náhradu souvisejícího ušlého zisku
 2. nekalá soutěž
 3. ochrana hospodářské soutěže
 4. název a dobrá pověst právnické osoby
 5. obchodní firma

95

- **OS**
 1. předejití škodě
 2. náhrada skutečné škody
 3. vydání bezdůvodného obohacení **obecně**
- **MS v Praze**
 1. ochranné známky Společenství
 2. (průmyslové) vzory Společenství

96

- **KS v Brně**
 1. ochranné známky Společenství
- **MS v Praze ve správním soudnictví**
 1. rozkladová rozhodnutí předsedy ÚPV
 2. rozkladová rozhodnutí ministra zemědělství
 3. odvolací rozhodnutí MZ

97

- **MS v Praze** od 1. 1. 2008
 1. nároky z průmyslového vlastnictví
 2. ochranné známky Společenství
 3. (průmyslové) vzory Společenství
 4. přezkum pravomocných rozhodnutí ÚPV
- **Trojčlenné specializované senáty**

98

MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOST

1. **zákonná**
 - a. zásadně dle místa žalovaného
 - b. zahraniční žalovaný dle místa
 - i. organizační složky v CZ
 - ii. majetku v CZ, *např. dle ochranné známky® zapsané pro CZ*
 - MS v Praze
 - ObS pro Prahu 6
2. **smluvní** (prorogace)
dohoda stran o jiné než zákonné místní příslušnosti soudu v **obchodní věci**
např. dle sídla žalobce

99

SOUDNĚ PROCESNÍ ZASTOUPENÍ

- **Procesní zástupce strany z plné moci**
 1. **obecný zmocněnec** (člověk)
 2. **advokát** s plnou mocí pro **celé** řízení
 3. **patentový zástupce** ve svém rozsahu s plnou mocí *např. i jen pro doručování*
 - ✗ u dovolání jen advokát
 4. **notář** ve svém rozsahu s plnou mocí pro **celé** řízení

100

5. **právnícká osoba k ochraně práv** podle **autorského zákona**, *např. spolek IFPI ČR*
6. **odborový spolek** svého člena
např. ve sporu o právo k autorskému dílu zaměstnaneckému
 - ✗ obchodní věci
7. [spolek chránící před diskriminací]

101

SPRÁVNĚ PROCESNÍ ZASTOUPENÍ

- **Zmocněnec** spr. ř.
např. advokát, patentový zástupce nebo společnost patentových zástupců i s plnou mocí pro neurčitý počet řízení ve věcech přihlášek průmyslového vlastnictví, uloženou u ÚPV • ověřený podpis zmocnítele
- **Povinné zastoupení zahraničních osob** ve správním řízení před ÚPV
 1. advokátem
 2. patentovým zástupcem nebo společností patentových zástupců

102

PATENTOVÍ ZÁSTUPCI

- **Podnikatelé v odborných službách**
 1. patentový zástupce a asistent, též ve sdružení s jinými
 2. zahraniční patentový zástupce z EHP
 - a. usazený v CZ
 - b. hostující v CZ
 3. obchodní společnost, družstvo nebo zahraniční právnická osoba patentových zástupců
- **Komora patentových zástupců ČR v Brně**

103

- **Zákonná povinnost mlčenlivosti**
- **Profesní předpisy KPZ ČR**
např. pravidla profesní etiky nebo soutěže
- **Disciplinární provinění**
 - ☛ veřejnoprávní disciplinární **odpovědnost**
 - ☛ **disciplinární opatření**

104

EXEKUCE

- **Postižení majetkových práv z duševního vlastnictví**
 1. **absolutní převoditelná** majetková práva
 2. **relativní postupitelné** licence a podlicence
 - ✗ nepřevoditelná osobnostní práva
 - ✗ nepřevoditelná absolutní majetková práva autorská a výkonných umělců ☹

105

- **Dvojitý způsob civilní exekuce**
 1. soud, o. s. ř.
 2. soudní exekutor z pověření soudu, *exek. ř.*
 - a. sepis práv z průmyslového vlastnictví
 - ☛ zákaz nakládání
 - b. výkon práv soudním exekutorem
 - c. zpeněžení práv soudním exekutorem
 - d. vyzoomění ÚPV ☛ zápis převodu

106

- **Exekuční titul** např.
notářský a exekutorský zápis,
např. o licenční smlouvě, se svolením dlužníka k vykonatelnosti závazku
- **Exekutorská komora ČR**

107

- **Omezení exekučního postižení dlužníkových pohledávek**
na **odměnu** autora, výkonného umělce, původce předmětů průmyslového vlastnictví
 - ☛ jen 2/3
 - jen 3/5, má-li věřitel přednostní pohledávku za dlužníkem
- **Kolektivní správce práv** s právy a závazky dlužníka povinného

108

ÚPADEK

- **Součástí konkursní podstaty nebo seznamu majetku ve vyrovnacím řízení**
- 1. **absolutní převoditelná** majetková práva
např. vlastnické právo k ochranné známce
- 2. **relativní postupitelné** licence a podlicence
např. licence k cizí ochranné známce
 - ✗ nepřevoditelná osobnostní práva
 - ✗ nepřevoditelná absolutní majetková práva autorská a výkonných umělců ☹

109

NÁHRADA NÁKLADŮ

1. **Náklady neprocesní** (před nebo mimo)
Hmotněprávní **příslušenství práva** na plnění (pohledávky) § 121/3 o. z.
 - i. **úroky z prodlení**, *např. u prodlení se zaplacením peněžitého zadostiučinění*
 - ii. **náklady spojené s uplatněním pohledávky**
např. vlastní náklady a náklady právní aj. odborné služby vč. nákladů na posouzení pohledávky (posouzení vymahatelnosti), náklady na zjištění výše nároku, náklady určovacího řízení před ÚPV

110

2. **Náklady procesní**
 - **Procesní pravidla náhrady nákladů řízení**
 - **Procesní zásada úspěšnosti**
 - **Náhrada nákladů právního zastoupení**
paušální náhrada ✗ náhrada podle adv. tarifu ☹

111

VEŘEJNÁ ŽALOBA

- **Zvláštní žalobní legitimace NSZ k ochraně veřejného zájmu**
proti rozhodnutí správního orgánu
např. ÚPV

§ 66/2 s. ř. s.

112

JUDIKATURA

Jakl, Konečná rozhodnutí ve věcech vynálezů. Praha 1994.²
Sbírka správních rozhodnutí ve věcech průmyslových práv. Praha 1996²-1998²-1999/1-3.
Judikáty stížnostních senátů Evropského patentového úřadu. Praha 2001/2.
Judikáty sťažnostných senátov Európskeho patentového úřadu. Banská Bystrica 2001/1.
Min/Lilleengen, Collection of WIPO Domain Name Panel Decisions. Haag 2003.

113

Macek, Rozhodnutí ve věcech obchodního jména a nekalé soutěže. Praha 2000.
Netušil et al., Sporná řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví. Praha 2000.²
Slováková, Vývoj judikatury v oblasti ochrany průmyslového vlastnictví. Jurisprudence 2006/2.

114

LITERATURA

Čermák, Spory v oblasti ochranných známek. Právní rádce, 2006/3.

Dobřichovský, Spory z duševního vlastnictví na půdě Světové obchodní organizace. Lege artis, 2006/1.

Netušil *et al.*, Sporná řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví. Praha 2000.²

Ranjard/ Huang/Misonne, The Legislation Protecting Intellectual Property Rights and its Enforcement in the European Union and the People's Republic of China. Brussels 2005.

115

Munková, Ochranné známky, další práva na označení a hospodářská soutěž. Praha 2000.

Telec, The Enforcement of Industrial Property Rights in the Czech Republic. Int. Rev. Intell. Proper. Copyright Law, 2001/8. 2nd ed. In: Patent Enforcement Worldwide. Oxford/Portland 2005.

Telec/Tůma, Intellectual Property Law and Its Legal Protection in the Czech Republic - a Survey. Jour. East Eur. Law, 2003/2.

116

Přehled práva duševního vlastnictví. Brno 2006/2.
Přehled práva duševního vlastnictví a jeho právní ochrany v České republice. Právní rádce, 2004/1, příl. 2., rozš. vyd. Prostředky právní ochrany duševního vlastnictví na českém území. Časopis pro právní vědu a praxi, 2004/1.

ÚPV, Ochrana proti nekalé soutěži. [WIPO]. Praha 1995.

117

<http://www.dusevnivlastnictvi.cz/>

118

119

Foto:

Nedvězí, Čechy, Česko, 2006

Justiční palác, Nikosie (Lefkosie), Severokyperská Turecká republika, Kypr, 2005

Justiční palác, Brusel, Belgie, 2004

Pisa, Toskánsko, Itálie, 2005

Sv. Ivo, patron právníků, San Gimignano, Toskánsko, Itálie, 2005

120